

Říjen v růžové bojuje proti rakovině prsu

3.10.2024 - Viktorie Plívová | Všeobecná zdravotní pojišťovna ČR

Rakovina prsu je nejčastěji diagnostikovaným onkologickým onemocněním u žen v EU. V roce 2022 bylo dle statistik Evropské komise hlášeno téměř 384 000 nových případů a více než 97 000 úmrtí. Významně snížit úmrtnost pomáhá včasné odhalení diagnózy. Po zavedení screeningových programů došlo k jejímu poklesu dokonce o třetinu. Pokud by všechny ženy, kterým je screening určen, byly skutečně vyšetřeny, mohlo by být podle zmíněné zprávy EK zabráněno dalším 20-29 % úmrtí. V ČR si dle ÚZIS každoročně tuto onkologickou diagnózu vyslechne zhruba 7 500 žen. Přibližně 1 800 žen na ní každoročně zemře.

Počet žen, které v Česku navštěvují mamografická vyšetření, v posledních letech stále roste. Podle odhadů VZP ČR letos podstoupí toto vyšetření zhruba o 13 % žen víc než před pěti lety. „V raném stádiu nemoci je léčba nejefektivnější a pacientkami je také lépe snášena. Každá žena starší 45 let by proto měla jednou za dva roky mamografické vyšetření absolvovat. Vloni této možnosti využilo 420 tisíc našich klientek, letos jich dle odhadů bude víc než 440 tisíc,“ říká Jan Bodnár, náměstek ředitele VZP pro zdravotní péči.

VZP ČR vloni evidovala celkem 57 tisíc pojištěnek VZP s nádorovým prsu a náklady na jejich léčbu dosahovaly 3 miliard korun. Odborníci tvrdí, že díky mamografickému screeningu se značně zvýšil podíl žen, u nichž je nádor prsu diagnostikován v nejranějších stádiích a díky čemuž je dnes léčba takových nádorů úspěšnější než dříve.

Počet klientek VZP s nádorem prsu a náklady na jejich léčbu v uplynulých 5 letech

	Počet pacientek	Náklady na léčbu v tis. Kč
2019	57 474	2 153 609
2020	54 852	2 183 050
2021	55 024	2 251 062
2022	56 002	2 494 785
2023	57 054	2 874 170

Příspěvek z fondu prevence

Ženy mladší 45 let, které screening prsu hrazený pojišťovnou nemají, mohou o vyšetření z preventivních důvodů zažádat samy. V tomto případě si vyšetření musí také uhradit. VZP všem dospělým klientkám nad 18 let, které se takto rozhodly, jednorázově přispívá 500 Kč. Screeningovou mamografii lze provést u pacientky už od 40. roku věku, ženám mladším 40 let se zpravidla provádí ultrasonografie. Vyšetření musí být provedeno výhradně v akreditovaném mamografickém screeningovém centru uvedeného v seznamu center mamografického screeningu v ČR. Vloni si o příspěvek zažádalo bezmála 21 tisíc žen.

Samovyšetření

Samovyšetření prsu je metoda, kterou si ženy mohou provádět samy, aby včas odhalily možné abnormality nebo změny ve tkáni prsu. Doporučuje se jako doplněk k pravidelným lékařským

prohlídkám a mamografickému screeningu. Poučení o samovyšetření prsů by měl provádět gynekolog v rámci preventivní prohlídky. U žen od 25 let lékař provede též klinické vyšetření prsů, pokud mají v rodině výskyt zhoubného nádoru prsu nebo mají jiné rizikové faktory.

Adresné zvaní na onkologickou prevenci

Zásadní vliv na úspěšnost léčby rakoviny je její včasné odhalení. I proto VZP už řadu let ke screeningovému vyšetření své klienty také adresně zve. Pozvánky jsou adresovány těm, kteří mají na vyšetření ze zákona nárok, ale už několik let se jich nezúčastnili. Zvací dopis, který jim přijde do schránky, tak obsahuje informaci, na která vyšetření mají nárok a kde je mohou absolvovat. Adresné zvaní se týká prevence rakoviny prsu, děložního hrdla a tlustého střeva a konečníku. Ženám ročně odešleme více než stovky tisíc dopisů s pozvánkami na mamograf.

<https://www.vzp.cz/o-nas/aktuality/rijen-v-ruzove-bojuje-proti-rakovine-prsu>